

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420200145
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6420200145.1

Uznesenie

. Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a Mgr. Janky Benkovičovej, v právnej veci starostlivosti o maloletého Z., narodenXXXX,XX.. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov: matky X. Z., rodenej T., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom T. XXX, t. č. F. F. XXX, právne zastúpenej Mgr. Vladimírom Ľuptákom, advokátom, so sídlom Nám. Slobody 10, 971 01 Prievidza a otca H. Z., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom T. XXX, v konaní o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 24P/3/2020-60 zo 14. februára 2020, takto

rozhodol:

I. Uznesenie okresného súdu vo výrokoch I. a III. **p o t v r d z u j e.**

II. Uznesenie okresného súdu vo výroku II. **m e n í t a k**, že dočasne upravuje styk otca s maloletým Y. Z., nar. XX. XX. XXXX tak, že otec je oprávnený sa s maloletým stretávať každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. s tým, že matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi v stanovený čas odovzdať pred Obecným úradom Horné Hámre, kde si maloletého v stanovený čas otec prevezme a kde ho matke po ukončení styku následne v stanovený čas aj odovzdá, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej dočasne odňal maloletého XX:XX Z. z osobnej starostlivosti otca a odovzdal ho do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, zastupovať ho a spravovať jeho majetok (I. výrok), zároveň dočasne upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený sa s ním stretávať každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatku od XX:XX hod. do nedele do 17:00 hod., pričom matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi ho odovzdať pred svojim obydľím a otec je povinný si dieťa pred obydľím matky prevziať a po ukončení styku matke na tom istom mieste odovzdať (II. výrok) a napokon okresný súd uložil otcovi povinnosť prispievať na maloletého výživným mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrované neplnoleté dieťa určené osobitným zákonom, posielaným vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, počnúc dňom vykonateľnosti uznesenia (III. výrok).

2. Okresný súd svoje rozhodnutie založil na aplikácii ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 a § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a ust. § 2 ods. 1, § 360 ods. 1 a § 367 ods. 1, 2 a 3 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a tiež ust. § 24 ods. 4 Zákona o rodine majúca za to, že boli osvedčené základné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Vychádzal z toho, že pokiaľ sa matka svojím návrhom podaným dňa 10. 02. 2020 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia odôvodňujúc ho v podstate tým, že otec s maloletým manipuluje a maloletý chce

žiť s ňou, na základe vyžiadanej správy úradu práce dospel k záveru o nevyhnutnosti zastabilizovania rodinného prostredia maloletého do času, kým nebude vykonané dokazovanie vo veci samej. V tomto smere zobral do úvahy maloletým prejavenu vôľu bývať s matkou a poukázal na konfliktný vzťah rodičov a z toho plynúce negatívne následky prejavujúce sa na maloletom, ktorý sa vyjadril, že ho situácia zaťažuje, spôsobuje mu stres, zlé známky v škole a celkovo ho neustály výber medzi sympatiami k matke a k otcovi dostáva do neprijemných situácií, ktoré už nezvláda. Neodkladné opatrenie je prostriedkom procesnej ochrany v prípade potreby rýchleho zásahu súdu a účelom neodkladného opatrenia je v tomto prípade ochrana ohrozeného záujmu maloletého a tak hoci matka nenavrholala upraviť styk otca s maloletým, okresný súd tak urobil s poukazom na ust. § 360 ods. 1 CMP majúci za to, že ak ani z návrhu matky nevyplýva, že by sa otec o maloletého postarať nevedel, resp. že by maloletý s otcom nechcel tráviť čas, styk môže byť pre neho prínosným a obohacujúcim a je v záujme zachovania citových väzieb maloletého k obojmu rodičom. Vzhľadom na ich zlú komunikáciu nemohol túto otázku ponechať len na samotnej vôli účastníkov a v snahe predísť ďalšiemu zdroju konfliktov upravil styk otca s maloletým počas celého víkendu aj s prenocovaním, pretože otec býva v byte matky vo K., kde predtým rodina spolu žila, maloletý toto prostredie pozná, má tam priateľov a otec sa o maloletého postarať dokáže. Okresný súd zdôraznil, že takto rozhodol dočasne, pretože až vykonaním rozsiahleho dokazovania vo veci samej bude možné urobiť záver, či starostlivosť matky, resp. prostredie v ktorom sa rozhodla vychovávať maloletého pôsobí priaznivo na jeho fyzický a duševný vývoj a či styk maloletého s otcom je vhodný a pre potreby maloletého postačujúci. Napokon okresný súd s poukazom na ust. § 62 ods. 1, 2, a 3 Zákona o rodine upravil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému na úroveň tzv. minimálneho zákonného výživného, a to počnúc dňom vykonateľnosti uznesenia s povinnosťou otca posielat' výživné do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

3. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého. Uviedol, že nesúhlasí s uznesením okresného súdu, pretože návrh matky vychádza z nepravdivých skutočností. Poprel, že by maloletého manipuloval, naopak, matka sa o maloletého riadne a dostatočne nestarala, čo môže potvrdiť matkin bratanec U. H.. Maloletý ich má rád oboch ako svojich rodičov a nielen ako uvádzala matka, že by preferoval len jeho. V súčasnosti s ním syn nebýva a nemôže ho vídavať, pričom matka adresu prechodného bydliska syna uviedla na mieste, kam sa dá dostať len autom s pohonom 4 x 4 a on je osobou ZŤP a nemá ani vodičské oprávnenie. Žiadal, aby mu matka priniesla syna aspoň na cestu tretej triedy, odkiaľ si maloletého dokáže prevziať. Ďalej žiadal, aby mal syn mobilný telefón, aby si s ním mohol aspoň večer zavolať. Maloletý je „nahuckaný“ voči nemu, lebo nie je s ním v kontakte a vymýšľa si, čo mu matka narozprávala, a to uviedol aj pred pracovníčkou sociálnej kurately. Zhrnul, že o syna sa zodpovedne staral, varil mu, učil sa s ním, nenadával mu a nebil ho nikdy na rozdiel od matky a všetko sa to nakoniec otočilo voči nemu.

4. Matka ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadrili.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnuté uznesenie prvoinstančného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil v I. a III. výroku a podľa § 388 CSP zmenil v II. výroku, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

6. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd konštatuje, že okresný súd správne aplikoval dotknuté zákonné ustanovenia, správne rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým maloletého odovzdal do osobnej starostlivosti matky (ktorá zároveň bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok) a v zásade správne tiež rozhodol o spôsobe úpravy styku otca s maloletým na každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatka 17:00 hod. do nedele 17:00 hod. (voči čomu otec v odvolaní nevzniesol žiadne konkrétne výhrady namietajúc len to, že bydlisko matky je aktuálne na mieste, kde nemôže maloletého prevziať a vrátiť). Odvolací súd nezistil pochybenie ani v tom, že otcovi bola uložená vyživovacia povinnosť na úrovni tzv. minimálneho zákonného výživného, pretože ani v tomto ohľade otec žiadne námietky v odvolaní neuviedol a takéto opatrenie zodpovedá v konečnom dôsledku návrhu matky, ktorá navrhla otcovi uložiť vyživovaciu povinnosť práve na takejto úrovni.

7. Podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Zo zákonnej úpravy neodkladných opatrení vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je (okrem iného) bezodkladná úprava pomerov účastníkov (§ 325 ods. 1 CSP), pričom právo, ktorému sa má poskytnúť ochrana formou neodkladného opatrenia nemusí byť nepochybne preukázané, musí však byť osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Z právnej úpravy neodkladných opatrení je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodíť nutnosť promptnej úpravy pomerov, pričom je vždy potrebné posúdiť, či úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru a či úprava sleduje legitímny cieľ. Neodkladné opatrenie kvôli potrebe úpravy vzťahov medzi účastníkmi nariaďuje súd aj vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, keď je potrebné dočasne (spravidla do rozhodnutia vo veci samej) upraviť pomery k maloletému dieťaťu. Legitímnym cieľom odôvodňujúcim takúto úpravu pomerov k maloletému dieťaťu je jednoznačne záujem maloletého a niet pochyb, že záujem dieťaťa je prvoradým kritériom pri rozhodovaní o všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú (čo vyplýva z článku 5 prvej vety Základných zásad Zákona o rodine).

9. Odvolací súd z obsahu spisu konštatuje predovšetkým to, že v tomto prípade sa jedná o návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia podaný po tom, čo návrhom podaným dňa 15. 01. 2020 otec inicioval konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému do rozhodnutia o návrhu matky na rozvod manželstva, ktoré prebieha na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 26P/95/2019 a ktoré je aktuálne v štádiu znaleckého dokazovania. Znalecké posúdenie vzájomných vzťahov medzi rodičmi a maloletým ešte ukončené nebolo a tak okresný súd správne vychádzal predovšetkým zo správy úradu práce, ktorý uviedol, že po zrealizovaní viacerých rozhovorov s maloletým (a to aj za prítomnosti psychológa) sa tento vyjadril, že ho celá situácia zaťažuje a chcel by bývať s matkou. Správa pritom označuje potrebu úpravy pomerov v rodine za naliehavú a preto okresný súd správne rozhodol o dočasnej úprave pomerov maloletého prihliadajúc na negatívne vplyvy vzťahu rodičov na neho. Aj odvolací súd je toho názoru, že vzhľadom na konfliktné vzťahy rodičov je v záujme maloletého, aby boli provizórne upravené jeho pomery neodkladným opatrením dovtedy, kým sa nerozhodne o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k nemu meritórnym rozhodnutím. Odvolací súd pritom zdôrazňuje, že až v rámci konania vo veci samej bude na základe zrealizovaného dokazovania (aj znaleckého) priestor na jednoznačné ustálenie, čo je pre maloletého po všetkých stránkach najlepšie, t. j. ktorý z rodičov má lepšie predpoklady na osobnú starostlivosť o maloletého. Ani v odvolaní otec neuviedol ani neosvedčil žiadne také závažné skutočnosti, ktoré by vzhľadom na doterajší obsah spisu (a v ňom sa nachádzajúce správy) dôvodne spochybňovali správnosť rozhodnutia okresného súdu o potrebe dočasného zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky. Zo spisu totiž nijak nevyplýva dôvodnosť tvrdení otca, že by sa matka nedokázala o maloletého adekvátne postarať a preto sa odvolací súd plne stotožňuje s okresným súdom v tom, že napadnutým uznesením rešpektoval aj želanie maloletého byť aktuálne so svojou matkou. Tvrdenia oboch rodičov o negatívnom ovplyvňovaní maloletého práve tým druhým rodičom budú pritom preverené aj znaleckým dokazovaním v súvisiacom konaní (ako to vyplýva z uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k 26P/95/2019 zo dňa 29. 01. 2020, ktorým vymedzil otázky pre znalca) a preto v tomto štádiu konania nemožno dať za pravdu otcovi, že by maloletého voči nemu matka „zmanipulovala“. Preto odvolací súd uznesenie v I. výroku potvrdil ako vecne správne. Takisto bolo napadnuté uznesenie vecne správnym aj v III. výroku týkajúcom sa výživného, voči ktorému otec žiadne konkrétne odvolacie námietky neuviedol a ani odvolací súd nezistil, že by úprava tejto otázky okresným súdom nezodpovedala súčasnej situácii v rodine.

10. Napokon správnym bolo aj to, že okresný súd upravil (hoc aj bez návrhu v súlade s ust. § 360 ods. 1 CMP) tiež otázku styku otca s maloletým, ktorá by mohla byť zdrojom ďalších problémov medzi rodičmi. Ani podľa odvolacieho súdu nebolo v súlade so záujmom maloletého, aby bol namiesto rodičov zbytočne zaťažovaný tým, s kým a kedy bude a preto okresný súd opodstatnene nenechal toto len na vôľu účastníkov. V tejto časti odvolanie otca spočívalo (len) v tom, že nemôže realizovať styk s maloletým kvôli tomu, že maloletý sa presťahoval s matkou na miesto, ktoré nie je bežnou dopravou prístupné. Odvolací súd preveril túto námietku otca a dospel k záveru, že podľa mapových podkladov, ktoré sú verejne dostupné na internete, je zrejmé, že adresa F. F. XXX, ktorú uviedla matka pred kolíznym opatrovníkom, nie je bežným dopravným prostriedkom prístupná, jedná sa o pomerne odľahlé obydlie prístupné po lesnej ceste (čo matka nijak nespochybnila) a tak z tohto hľadiska bola dôvodnou výhrada otca. Preto dospel odvolací súd k záveru, že nemožno vyžadovať od otca, aby si zabezpečil

určitý dopravný prostriedok, aby si mohol ísť po maloletého a preto zmenil uznesenie okresného súdu (ponechajúc ho inak ohľadne dní a času odovzdávania maloletého nezmenené) v tom, že preberanie a odovzdávanie maloletého rodičmi bude prebiehať pred Obecným úradom v Obci F. F., čím otec bude mať reálnu možnosť stretávať sa maloletým. Bude teda povinnosťou matky, aby maloletého odovzdala otcovi a následne ho od otca prevzala na uvedenom mieste v stanovený čas.

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).